Kirjallinen kysymys KK 92/2018 vp

Ritva Elomaa ps ym.

Kirjallinen kysymys toisen asteen valtakunnallisten urheiluoppilaitosten yhdenvertaisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa toimii tällä hetkellä 15 urheilulukiota ja 15 ammatillisen koulutuksen järjestäjää, jotka tarjoavat urheilijoille tarkoitettua ammatillista koulutusta. Nämä valtakunnallisen erityistehtävän saaneet urheiluoppilaitokset mahdollistavat opiskelijoille opintojen joustavan suorittamisen niin sanotusti urheilun ehdoilla. Tämän seurauksena nuoret urheilijat voivat suorittaa tutkinnon keskittyen samalla intensiiviseen harjoitteluun ja kilpailemiseen. Urheilulukioissa opiskelijoita on noin 2 000, ja ammatillisen koulutuksen puolella urheilijoille kohdennettua opinpolkua käy noin 700 nuorta.

Urheilulukiot saavat erityistehtävänsä suorittamiseen valtionavustusta vuosittain noin neljä miljoonaa euroa. Ammatillisille urheiluoppilaitoksille on vuoteen asti 2018 myönnetty vastaavaa valtionavustusta yhteensä 300 000 euroa. Näin ollen valtionavustuksen suuruudessa opiskelijaa kohden on merkittävä ero lukioiden ja ammattikoulujen välillä. Ammatillisen koulutuksen uudistuksen yhteydessä kyseinen valtionavustus on poistettu kokonaan, ja opetus- ja kulttuuriministeriö ohjeistaa oppilaitoksia hakemaan urheilijakoulutukseen tukea ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksen kautta.

Urheilulukioiden opiskelijavalinnassa ylin mahdollinen pistemäärä on 20. Peruskoulun päättötodistuksen keskiarvoon perustuva korkein mahdollinen pistemäärä on kymmenen, ja urheilu- ja soveltuvuuspisteitä voi saada enintään myös kymmenen. Urheilutausta vaikuttaa näin ollen merkittävästi urheilulukioiden opiskelijavalintaan. Ammatillisten urheiluoppilaitosten opiskelijavalinnassa haku urheilijoiden ammatilliseen peruskoulutukseen tapahtui ennen osana yhteishakua, ja urheiluansioista oli mahdollisuus saada lisäpisteitä. Ammatillisen koulutuksen uudistuksen yhteydessä urheilijakoulutuksen hakumahdollisuus on poistettu yhteishaun Opintopolku.fi-sivustolta. Siihen ohjeistetaan hakemaan erillisellä hakulomakkeella suoraan oppilaitoksiin. Myös jatkuvan haun kautta on mahdollista hakea opiskelupaikkaa ja sen varmistuttua hakea oppilaitoksen urheilijakoulutukseen, mutta opiskelupaikkojen määrä on tätä kautta erittäin rajallinen.

Käytännössä tilanne on se, että urheilulukioon pyrkiville nuorille urheiluansioilla on erittäin suuri merkitys ja ammatilliseen urheiluoppilaitokseen haettaessa urheiluansioilla ei ole mitään vaikutusta opiskelupaikan saamiseen. Lisäksi ammatilliseen koulutukseen hakeutuvat nuoret eivät edes varmuudella saa tietää urheilijakoulutuksen mahdollisuudesta, koska heille ei sitä tarjota yhteishaun hakusivustolla. Tämä asettaa peruskoulunsa päättävät urheilijanuoret eriarvoiseen asemaan sen perusteella, haluavatko he hakeutua lukioon vai ammattikouluun.

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 92/2018 vp

On hienoa, että meillä Suomessa on urheiluoppilaitoksia, joissa opiskelun ja määrätietoisen lajiharjoittelun voi yhdistää. Huippu-urheilussa kansainvälinen kilpailu on kovaa, ja Suomen tulee mahdollistaa lahjakkaille urheilijoille harjoittelun ja opiskelun yhdistäminen. Monet Suomen olympiatason urheilijoista ovat suorittaneet tutkinnon ammatillisessa urheiluoppilaitoksessa. Toiminnalle on taattava riittävät resurssit, eivätkä ammatilliset urheiluoppilaitokset saa jäädä urheilulukioiden varjoon valtion taloudellisen tuen osalta. Ammatillisen koulutuksen tulee olla lukiokoulutuksen tavoin varteenotettava vaihtoehto urheilijanuorille. Urheiluoppilaitosten opiskelijavalinnassa urheiluansioita on painotettava yhtä lailla niin lukioiden kuin ammattikoulujenkin valintaperusteissa. Tällä hetkellä urheilulukioon pyrittäessä urheiluansioilla on suuri painoarvo, ja ammatilliseen urheiluoppilaitokseen yhteishaun kautta haettaessa urheiluansioista ei saa ollenkaan lisäpisteitä. Hakua urheilijoiden ammatilliseen koulutukseen ei myöskään mahdollisteta yhteishaun Opintopolku.fi-sivustolla. Nämä epäkohdat on korjattava.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo edistää urheilulukioiden ja ammatillisten urheiluoppilaitosten yhdenvertaisuutta taloudellisten toimintaedellytysten osalta,

pitääkö hakumahdollisuus urheilijoiden ammatilliseen koulutukseen palauttaa yhteishakuun ja

tuleeko urheilijoiden ammatillisen koulutuksen hakuun palauttaa mahdollisuus saada urheiluansioista lisäpisteitä urheilulukioiden hakumenettelyn tavoin?

Helsingissä 20.3.2018

Ritva Elomaa ps
Ville Vähämäki ps